

Sidosryhmäkyselyn analyysi

Kyselyyn tuli vastauksia 2.8.2019 mennessä 66 kpl, joista 58 % yhdistyksen/järjestön edustajalta, yrittäjiltä 17 % ja alueen asukkailta 20 %. Vastaajista kunnan työntekijöitä tai luottamushenkilöitä oli 20 %. Muita viranomaisvastauksia saatiin vain 5 %, joten kuntien ja eri viranomaistahojen toimijoita lähestytään erillisen työpajan tai haastattelujen kautta uuden ohjelmakauden strategian valmistelussa. Vastaajat olivat selvästi paneutuneet kyselyyn, sillä avoimiin vastauksiin oli usein kirjoitettu pitkiäkin kehittämisehdotuksia. Vastausten ristiin analysointia jatketaan.

MITÄ HYÖTYÄ NORSUN TOIMINNASTA ON ALUEELLE?

Norsun toiminta alueella nähdään erittäin tarpeellisena (98,5 %). Yhteistyö Norsun kanssa toimii erittäin (73 %) tai melko hyvin (24 %). Eniten parannettavaa oli vastaajien mielestä tiedottamisessa ja yhteydenpidossa sekä siinä, miten selkeänä toiminta näyttää. Näissäkin liki 80 % vastaajista oli tyytyväinen tai melko tyytyväinen nykytilanteeseen.

Kaikissa vastauksissa tuli esille Norsun tärkeä merkitys toiminta-alueensa elinvoiman kehittämisessä ja maaseudun elävänä pitämisessä. **Leader ryhmä on kiinteä osa aluekehityksen työkalupakkia.** Norsu nähdään tärkeänä yhteistyökumppanina, verkostojen kokoajana, kannustajana, toiminnan koordinoijana sekä asioiden esille nostajana. Norsu toimii tarpeeksi lähellä paikallisia toimijoita ja pystyy siten paremmin arvioimaan toimintojen merkityksen alueelle. Norsu myös rahoittaa alueensa hankkeita monipuolisesti. Alat, joille tukea annetaan, ovat kilpailuetuna merkittäviä.

Norsun **toiminta ja tuet ovat helposti lähestyttäviä ja haettavia** erilaisille toimijoille. Tietoa rahoituksista saa läheltä ja ymmärrettävästi. Norsu on mahdollistanut monia ja monenlaista ruohonjuuritason asioita ja toimintaa. Pienten toimijoiden tukeminen on paikallisesti tärkeää, olipa kyseessä yhdistys tai pienyritys. Myös yritysryhmähankkeiden näkökulmasta toimintaa pidetään tärkeänä. Lisäksi useammassa vastauksessa nousi esille nuorten aktivoimista ja osallistumista tukevien hankkeiden tarkeys.

Useammassa vastauksessa korostettiin, että **ilman Leader-tukea monet hankkeet jäisivät helposti toteutumatta tai ainakin niiden toteuttaminen viivästyisi.** Panostukset/rahoitus ovat myös sopivan suuria. Suhteellisen pienellä rahalla saadaan isoja ja tärkeitä asioita aikaiseksi. Samalla aktivoidaan esim. yhteisöjä talkoisiin ja vahvistetaan yhteishenkeä. Norsu tukee ideoita ja projekteja, joilla voi kokeilla uusia toimintoja ja hankintoja, ja siten parantaa yrityksen toimintaedellytyksiä tai luoda ensimmäistä tapahtumaa rahoitettaessa jatkuvaa/vuosittaisia tapahtumia. Norsu kannustaa sekä yksityishenkilöitä ja ryhmiä olemaan luovia ja aktiivisia.

NORSUN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN. MITÄ UUTTA OLISI TEHTÄVÄ, UUDELLA TAVALLA TAI ENEMMÄN?

Tiedottamisen ja näkyvyyden lisääminen nousivat tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi 40 % annettuja vastauksia*. Byrokratiaan ja toimintamalleihin liittyviä vastauksia oli 24 % ja kolmanneksi eniten mainintoja saivat yhteistyö ja verkostoituminen eri tasoilla ja muodoissa (18 %). Osa vastauksista on tulkinvaraisia ja voitaisiin lukea joko yhteistyöhön tai toimintamalleihin, kuten yritysryhmähankkeet. Moni vastaaja oli myös tyytyväinen nykyiseen toimintalinjaan.

** = Prosenttiluvut ovat arvioita kirjallisista vastauksista ja niiden sisällöstä. Osasta vastauksista sen arvioiminen, mihin kategoriaan ne kulloinkin kuuluvat, on tulosten koostajan henkilökohtainen arvio. Prosenttiluvut ovat siten vain suuntaa antavia.*

Tiedottamisessa toivottiin toiminnan tulosten näkyväksi tekemistä eli asioita, joita hankerahalla eri toimijat ovat saaneet aikaan (uudet ja vanhat hankkeet). Myös tietoa Norsun muusta toiminnasta ja erilaisista rahoitusmahdollisuuksista toivottiin lisää. Markkinointiin toivottiin monipuolisuutta (videot, nettisivut, somekanavat, mainokset, paikallislehdet, tiedotustilaisuudet, messut) ja säännöllisyyttä, jotta Norsu säilyisi paremmin ihmisten muistissa. Viestien sisältöön toivottiin selkeyttä (esim. rahoituslinjaukset, yhtenevät perustelut, kunta hakijana, mihin tukea voi saada). Suoraa tiedottamista ja yhteydenpitoa voisi lisätä esim. yrityksiin ja yhdistyksiin päin (yhdistyskokoukset, yrittäjättilaisuudet, hankekliniikka, infotilaisuudet, sparraushetket, tapahtumat).

Kumppanuuksia ja verkostoja voisi kehittää tavoitteellisemmin. Norsu voisi enemmän koota yhteistyöverkostoja eri teemojen ympärille (esim. osuuskuntatoiminta, matkailu, kulttuuriperintö, kestävä kehitys). Verkostoissa suunniteltaisiin yhteisiä hankkeita ja niissä voisi olla toimijoita eri kunnista ja eri toimialoilta. Yritysrpähankkeita ja sateenvarjohankkeita pienille projekteille toivottiin enemmän. Norsu voisi olla yhtenä mahdollistajana luomassa uusia malleja kolmannen sektorin toimintaan (haasteena vapaaehtoistyön kasautuminen muutamille). Vieläkin enemmän voitaisiin pohtia myös Elyn ja Norsun yhteistyötä sekä yrittäjäyhdistys-yhteistyötä.

Vastaajilla oli useita hankeideoita, joita norsu voisi viedä eteenpäin (uusien energiamuotojen tuottaminen ja siihen liittyvän palvelutuotannon aloittaminen, uusien maaseutumaiseen ympäristöön sopivien asumismuotojen kehittäminen, alueen visuaalisen ilmeen kohottaminen yhteistyössä taiteilijoiden kanssa, digitaalisten palvelujen opastus, ydinvoimaan liittyviä hankkeita, yritystoiminnan kansainvälistäminen).

Toimintaan toivottiin jotain pieniä täsmennyksiä tai parannuksia. Esim. kansainvälisessä toiminnassa voitaisiin vaatia enemmän toimijoiden välistä yhteistyötä. Joustavuutta hakuun, maksatukseen ja byrokraatiaan toivottiin. Tukisummat voisivat olla pienempiäkin, kunhan tuen saisi joustavasti ja nopeasti. Uusia rahoitusmalleja ja 1000-5000 euron hankkeita sekä lump sum -hankkeita toivottiin. Yhteensovitusta muiden rahoitusohjelmien kanssa toivottiin. Kuntien mahdollisuutta hakea rahoitusta yleishyödyllisiin hankkeisiin tulisi parantaa. Parissa vastaajassa herättivät pientä kritiikkiä toimintaryhmän omat hankkeet.

MITÄ PALVELUJA NORSU VOISI TUOTTAA ORGANISAATIOLESI JA/TAI ALUEELLA?

Kuusi teemaa nousi vastauksissa selkeästi esille: rahoitus, neuvonta, aktivointi, koulutus, verkostot ja nuoret. Nuorten osalta toivottiin mm. työllistymistä edistäviä, virkistys- ja vapaa-aikaa tukevia sekä ympäristö-teemaisia hankkeita (6%* vastanneista).

Vastaajista 35 %* piti rahoitusta ja neuvontaa Norsun peruspalveluna. Yksittäisissä vastauksissa toivottiin mm. seuraavia asioita: rahoituskanavien monipuolisuus, teemahankkeet mm. harrastusmahdollisuuksien kehittämiseksi ja pienhankintoihin sekä pienten projektitukien jatkuminen. Kylien palvelujen, hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden kehittämiseen sekä sivutoimisille yrittäjille toivottiin palveluita. Norsu voisi toimia erilaisien projektien toteutuksessa koordinoijina entistä enemmän. Lisäksi toivottiin tukea ja neuvontaa kansainvälistymiseen, järjestöjen toiminnan kehittämiseen ja uusien energiatuottomuotojen aloittamiseen.

Hyvinvointiin, luontoon, liikuntaan ja matkailuun liittyvien asioiden mahdollistaminen.

Pienempiä investointihankkeita, esim. kulttuurikohteiden siistimistä ja pientä remppaa.

Aktivointi ja koulutus tuli esille 20 %* annetuissa vastauksissa. Aktivointiin toivottiin mm. laajempaa hankesparrausta, jotta yksittäisistä hankkeista saataisiin osa suurempaa alueellista kehittämissuunnitelmaa. Tämän toteuttamiseen tarvittaisiin avuksi joustavia rahoitustyökaluja. Kylien aktivointia, yrittäjyyden esiin tuomista elinvoiman moottorina, palveluiden säilymistä, yhteisten kokoontumistilojen saatavuutta ja uuden liiketoiminnan luomista pohdittiin yksittäisissä vastauksissa. Aktivointiin toivottiin mielikuvitusta ja Norsu voisi järjestää jopa erilaisia kisoja. Aktivoinnissa voitaisiin hyödyntää enemmän onnistuneita hankkeita esimerkkeinä.

Lisäksi Norsu voisi järjestää enemmän matalan kynnyksen koulutuksia erilaisille toimijoille. Tietoa kaivataan mm. osuuskuntatoiminnasta sekä verotus-, kirjanpito-, laki- ja kokousasioista. Myös yrityksille toivottiin räätälöityjä

koulutuksia. Norsu voisi järjestäisi alueen toimijoille myös asiantuntijaveroisia klinikoita, esim. kansainvälistyminen, palvelumuotoilu, asiakaslähtöisyys ja viestintä.

Verkostojen luominen ja maaseudun kehittäminen yhteistyönä nousi esille joka viidennessä vastauksessa.*

Norsun toivottiin toimivan aktiivisena välittäjänä alueella ja tukevan isompia kokonaisuuksia sekä rahallisesti että toiminnallisesti (esim. yhdistysten yhteiset hankkeet). Norsu voisi myös hallinnoida pienten yhdistysten yhteisiä hankkeita tai osuuskuntahankkeita. Verkostoimispalvelun ohella Norsu voisi ylläpitää systemaattisista keskustelu ja yhteydenpitoa paikallisilla foorumeilla. Hanke-ehdotuksia voisi jakaa myös alueen ulkopuolisille tutkimus- ja kehittämisorganisaatioille toteutettavaksi.

MILTÄ HALUAISIT NORSUN ALUEEN NÄYTTÄVÄN VUONNA 2030?

Lähes kaikissa vastauksissa tuotiin esille toive alueen jatkuvasta kehittämisestä, vireästä elinkeinotoiminnasta, vetovoimaisuudesta sekä asukkaiden viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista. Vastaaajista vain 12 % * näki nykytilanteen riittävän tai ei halunnut kommentoida asiaa.

Alueen elinvoima ja toimijoiden aktiivisuus ja osaaminen, yhteistyö ja verkostojen luominen sekä ympäristö- ja maisemanhoito olivat vastauksissa usein toistuvia aiheita. **Elinvoimassa korostuivat etenkin yrittäjyyttä ja yrittäjämönteisyyttä, yhteisöjen aktiivisuutta ja asukkaiden viihtyvyyttä lisäävät toimenpiteet.**

Työllistymismahdollisuudet, monipuoliset (lähi)palvelut, oma lähituotanto ja erilaiset liiketoimintamuodot houkuttelevat asukkaiden ohella myös turisteja. Elinvoimaa tukevat asutut ja vireät kylät, yrittäjähenkiset kuntakeskukset, luonnonläheisyys ja maaseutumaisuus sekä yhteisöllinen ilmapiiri. Asukkaiden hyvinvoinnin tukena ovat myös hyvät ja lähellä olevat harrastusmahdollisuudet ja kokoontumispaikat.

Yksittäisistä hankkeista alueen vetovoimaa nähtiin lisäävän Hailuodon silta-hanke ja Pyhäjoen ydinvoimala-hanke sekä erilaiset energia- ja ympäristöhankkeet (ml. maisemanhoito ja kestävä kehitys). Matkailuun, kansainvälistymiseen ja kulttuuritoimintaan panostaminen nähtiin tärkeänä. Alueen strateginen kehittäminen voisi tarkoittaa Norsun ohjelmassa entistä vahvempaa profiloitumista tiettyjen alojen tukemiseen (esim. tietty prosentti tuesta kohdennetaan matkailuun).

Elinvoima rakentuu lisäksi osaamisesta, kyvystä uudistua ja kansainvälistyä, alueellisen identiteetin korostamisesta ja eri alueiden erilaisten vahvuuksien hyödyntämisestä toisiaan tukevasti. Elinvoimaa rakennetaan ennen kaikkea yhteistyön kautta (esim. yrittäjät, järjestöt, yhdistykset, taiteilijat, kunnat, kaupunki-maaseutu).

MILLAISIA MUUTOKSIA NORSUN ALUEELLA PITÄISI TAPAHTUA, JOTTA SE OLISI UNELMAPAIKKA ASUA?

Vastanneista 17 %* ei osannut vastata tähän kysymykseen tai koki nykyisen tilanteen hyvänä. **Palvelut ja niiden kehittäminen nousivat tärkeimmäksi asiaksi 15 %* vastauksia.** Erilaisia lähipalveluja etenkin iäkkäille ja heikkokuntoisille, lapsiperheille ja nuorille sekä yrittäjien perheille tulisi olla riittävästi tarjolla. Palveluita täytyy olla tarjolla muuallakin kuin suurissa kasvukeskuksissa. Maaseutupalvelujen kehittämistä kolmannen sektorin avulla toivottiin. Myös valokuitu, hyvät liikenneyhteydet, kylätalot, isot tontit, koulutus ja hyvät harrastusmahdollisuudet nostettiin palveluista esille. Kehittämisessä tulisi huomioida monipaikkaisuuden tarjoamat mahdollisuudet ja tarjota joustavia, perhe- ja yksilötasoisia, asumisen, työn ja vapaa-ajan yhdistäviä ratkaisuja (ml. luovat kokeilut).

Seuraavaksi eniten mainintoja saivat yritystoiminta, yhteistyö ja kylätoiminta (kukin 6 %* vastauksista).

Vastauksissa mainittiin mm. uusien pien- ja keskisuurten yritysten perustaminen, yritysten tukeminen eri vaiheissa, uusien työpaikkojen saaminen ja etätyömahdollisuudet. Kaupunkien ja maaseudun, kunnan ja yhdistysten sekä yhdistysten, yritysten ja koulujen välisen vuoropuhelun lisääminen koetaan tärkeäksi. Kylä- ja yhdistystoiminnan sekä kansalaistoiminnan tukeminen tuli esille useammassa vastauksessa. Yhteiskehittämisen toimintakulttuurin ja kumppanuuden muotojen suunnittelu tulisi tehdä yhdessä alueen kanssa, koska alueella tarvittaisiin vahvempaa yhteisöllisyyttä, talkoohenkeä, avoimuutta ja yhteen hiileen puhaltamista.

Ympäristöasioiden parantamista ja lisää uskallusta tekemiseen toivoi 5 %* vastaaajista. Ympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus olisi vastaajien mielestä pystyttävä takaamaan. Energiantuotannon puhtaus,

jätehuollon toimivuus sekä liikenteen ja muun toiminnan haitallisten ympäristövaikutusten vaikutusten minimointi tulivat teemoina esille. Uudet keinot resurssien (esim. osaaminen ja kolmas sektori) hyödyntämiseen ja uusien näkökulmien ennakkoluuloton tukeminen toisivat lisävirtaa alueen kehittämiseen.

MILLAISIA MUUTOKSIA NORSUN ALUEELLA PITÄISI TAPAHTUA, JOTTA SE OLISI UNELMAPAIKKA YRITTÄÄ?

Yritystoiminnan yleisten taustapuitteiden kehittäminen tuli esille monessa vastauksessa. Alueen muuttoliikkeen tulisi pysyä positiivisena, alue viihtyisänä ja vetovoimaisena (asunnot, vapaa-aika, harrastukset, koulutustarjonta, elävät kylät) ja palvelut monipuolisina. Erityisesti infrastruktuurin kehittymistä pidettiin tärkeänä (mm. syväsatama Raaheen, kaksoisraide Ylivieska-Oulu, valokuitu). Myös nuorten kannustaminen yrittäjyyteen toisi positiivisia vaikutuksia pitkällä aikavälillä (mm. yrittäjäkoulutusta yläasteelle, nuoret yrittäjät, 4H-yritykset). Norsun alueelle pitäisi saada uusia yrityksiä, jotka työllistäisivät alueen asukkaita. Oman kunnan ja lähialueen palveluita pitäisi myös sitoutua käyttämään enemmän (mm. kuntien kilpailutukset). Paikallisten pienyritysten arvostuksen nostaminen olisi paikallaan.

Aloittavan yrityksen ja pienyritysten tukeminen eri tavoin nähtiin keskeiseksi tekijäksi. Norsun sekä kuntien ja yrityspalveluiden tuki on jatkossakin tarpeellista. Jokaisessa kunnassa tulisi olla oma henkilö hoitamaan alueen kehittämistä yrittäjyyden näkökulmasta. Ensimmäisten ulkopuolisten työntekijöiden palkkaukseen tulisi saada tukea myös Norsun kautta. Yrittäjien tukemiseen ehdotettiin jopa uutta perustettavaa rahastoa (rahoitus pankit, kunnat, kansainväliset yritykset ym.). Uutena avauksena nostettiin esille yrittäjä, joka tarjoaa yleishyödyllisiä palveluja paikallisille asukkaille, voisi hakea rahoitusta työlleen. Eri toimijoiden (neuvonta ja rahoitus) välisen työnjaon selkeys edesauttaisi yrittämisen tukemista.

Yrittäjien keskinäinen verkostoituminen Norsun alueella nähtiin elinvoiman kannalta tärkeäksi. Yhteisöllisen työskentelyn mahdollistavia tiloja ja osuuskuntatoiminnan aktivoimista (esimerkiksi yritysryppäiden tai ammatinharjoittajien osuuskunnat) toivottiin. Myös yrittäjien vertaistukiverkoston ja hyvien kokemusten ja tulosten jakamista haluttiin enemmän. Taide ja kulttuuri, matkailu ja käsityöläisyys nostettiin esille tuettavina erityisaloina (esim. käsityöläisten yhteishankkeet ja messumatkat). Yhteistyön lisääminen eri alojen yritysten kesken sekä toimiva yhteistyö kolmannen sektorin ja yrittäjien välillä nähtiin tärkeäksi. Kansainvälisille markkinoille suuntautuessa voitaisiin tehdä yhteistyötä suurten yritysten kanssa, joilla on jo valmiita verkostoja ja enemmän resursseja kehittämissuunnitelmiin.

Ennen kaikkea tarvitaan ruohonjuuritason kehitystyötä ja hankkeita, lisää uskallusta tekemiseen ja yrittäjämönönteisempää asennetta.

MITÄ ASIOITA NORSUN TULISI EDISTÄÄ OHJELMAKAUDELLE 2021-2027?

Vastaajia pyydettiin nimeämään neljä (4) tärkeintä asiaa.

Alueen elinvoiman ja yrittäjyyden edistäminen saivat 45 mainintaa. Vastauksissa tuotiin esille mm. seuraavia asioita: yritysten tukeminen (starttituki, pieninvestoinnit, työllistäminen, uudet tukimuodot, yritysryhmähankkeet, markkinointiapu), yritystoiminnan kynnyksen madaltaminen (asenne ja tulevaisuususkko), alkavien yritysten ja osuuskuntatoiminnan tukeminen, yrittäjien verkostoituminen ja yhteistyö (mm. yhteiset alueelliset mainokset), lähipalveluiden turvaaminen (myös syrjäseuduilla), ydinvoimalan liitännäiskuviot sekä alueen vahvuuksiin perustuvien elinkeinojen kehittäminen (kuten matkailu ja biotalous) (matkailu sai useamman maininnan).

Kylä- ja yhdistystoiminnan tukeminen sai 33 mainintaa. Vastauksista voisi nostaa esille mm. seuraavia toimintoja: yhteisöllisyyden vahvistaminen (yhteiset tilat, kylätalot, useita mainintoja), toimivien kylä- ja asukastupien avustaminen (muut olevat kohteet), apua kyläsuunnitteluun, iäkkäiden ja heikkokuntoisten palvelut, yhdistysten työllistämismahdollisuudet, harrastusmahdollisuuksien tukeminen (mm. lähiliikuntapaikat, ampumaharrastus, useita mainintoja), asukkaiden hyvinvointi, yhdistysten avustukset, tapahtumat, yhdistysten aktivoiminen (toiminnan jatkuvuus), yhdistysten kannustaminen yhteisten projektien toteuttamiseen sekä vapaaehtoistoimijoiden tukeminen.

Ympäristö- ja ilmastoasiat saivat 22 mainintaa. Vastauksissa mainittiin mm. kestävä kehitys ja luonnon monimuotoisuus, ilmastonmuutoksen ehkäiseminen (energiatehokkuus, hiilineutraalius), perinne- ja kulttuuriympäristöjen entisöinti, ympäristöhoito autoituvilla alueilla, kierrätys, luontoon liittyvät hyvinvointipalvelut (green care), puistoalueiden kunnossapito sekä lähi- ja luomuruoka.

Nuoret-teema sai 16 mainintaa. Toiveena oli mm. nuorten aktivointi ja syrjäytymisen ehkäisy, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen, toiminnan tukeminen (liikunta- ja harrastusmahdollisuudet, työllistyminen) sekä kansainvälisyyteen kannustaminen.

Kulttuuri ja taide 11 mainintaa. Kulttuuritoimijoiden tukeminen, alueellisen kulttuurin ja perinteen esille tuominen, kulttuuriperintö ja historia, taidehankkeet, ympäristötaide ja kulttuurin vieminen syrjäseuduillekin mainittiin vastauksissa.

Yhteistyö ja verkostot sai myös 11 mainintaa (mm. laajemmat kehittämishankkeet ja yhteistyö yli kunta- ja sektorirajojen).

Hajamainintoja saivat kansainvälistyminen (6), innovatiivisuus (5), digitalisaatio (4) sekä paikallisuus ja paikallinen identiteetti (4). Innovatiivisuudessa korostettiin kokeilukulttuuria kaikessa toiminnassa, kehittämisessä ja hankkeissa. Digitalisaatiossa nostettiin esille mm. yritysten digitalisaatio, digisyrjäytymisen ehkäiseminen sekä uuden teknologian kokeileminen palveluiden tuottamisessa (robotiikka).

Yksittäisiä mainintoja olivat mm. omatoimisuuden ja kansalaisaktiivisuuden lisääminen, asumismahdollisuudet ja liikenneyhteyksien parantaminen sekä tasa-arvo.

MITEN HALUAISIT OSALLISTUA OHJELMAKAUDEN 2021-2027 STRATEGIAN LAATIMISEEN?

Vastanneista 33 %* ei halua osallistua Norsun uuden strategian laatimiseen. Perusteluina mainitaan ajan puutteen ohella tiedon puute Norsusta, kylällä on muita aktiivisia vaikuttajia tai osallistumiskanavaa ei osattu määritellä.

Omaa asiantuntijuutta ja kokemustietoa halutaan jakaa hyvin perinteisillä menetelmillä. Osallistumiskanavista suosituimmiksi nousivat erilaiset työpajat (24 %*) (ml. ryhmäkeskustelut, yleisötilaisuudet, sähköiset kokoontumiset) ja kyselyt (11%*). Osallistumisessa toivottiin keskustelemaa otetta sekä strategisten painopistealueiden yhteistä hahmottelua ja niiden kommentointia. Ideointiin toivottiin mukaan alueiden edustusta, kyläyhdistyksiä ja erityisesti nuoria.

NUORISO LEADER RAHOITUS JA SEN KEHITTÄMINEN

Vastanneista 77 % pitää Nuoriso Leader rahoitusta tärkeänä, loput eivät tunteneet rahoitusta. Yksityiskohtaisempia kehittämisideoita antoi 45 vastaajaa. Vastauksissa eniten mainintoja sai **tuen korottaminen** esim. 500 euroon (27 %*) **ja tuesta tiedottamisen lisääminen** (24 %*) eri kanavien kautta (koulut, kerhot, nuorisovaltuustot, nuorten tapahtumat). Nuorten yrittäjyyden tukemisessa toivottiin tiiviimpää yhteistyötä yritysten kanssa ja yrittäjyyden arjesta avoimesti kertomista. Ylipäätään nuoriso voisi olla läpileikkaava teema, joka huomioitaisiin myös EU-rahoituksessa. Kehittämisideoina mainittiin mm. rahoituksen myöntäminen useammin samalle hakijalle, raportoinnin poistaminen sekä tuen käyttäminen opiskeluun ja kerhon vetäjän palkkaan. Nuorten ottamista mukaan rahoituksen ideointiin toivottiin.

YHTEISÖ LEADER RAHOITUS JA SEN KEHITTÄMINEN

Vastanneista **71 % pitää Yhteisö Leader rahoitusta tarpeellisena** ja vain alle 5 % vastanneista näkee rahoituksen turhana. Tarkempia vastauksia antaneista (42 kpl) **36 %* toivoi tuen olevan nykyistä isompi** eli 100-500 euroa

(jopa 1000 euroa). Suuremman avustuksen voisi sitoa omavastuu osuuteen, hakuja voisi olla harvemmin tai haut teemoitettuja. Jos teemahankkeita jatketaan, silloin tämän rahoituksen tarpeellisuuden uudelleen arviointi.

Pieni taloudellinen tuki on yhdistyksille tärkeä. Selkeys tuen haussa, kuukausittainen hakeminen ja nopea käsittely saavat kiitosta. Osa vastaajista toivoi lisää tiedottamista tuesta ja sen tuloksista. Uusina tuen käyttökohdeideoina esitettiin sukututkimusta ja opiskelun tukemista. Tuen käyttömahdollisuus esim. kerho-ohjaajan palkkaukseen edistäisi nuorten työllistymistä. Osallistuvalla budjetoinnilla saataisiin asukkaat mukaan rahoituksen suunnitteluun ja päätöksentekoon.

MILLAISIA MUITA PIENIÄ RAHOITUSVÄLINEITÄ NORSU VOISI LUODA?

Monet tähän kysymykseen annetuista toiveista olisivat jo nyt tuettavissa lähinnä Yhteisö Leaderin, Nuorisö Leaderin ja Teema-hankkeiden kautta, sillä toiveina olivat esim. nuorten harrastustoiminnan, pienten laitehankintojen ja pieninvestointien tukeminen. Vastaukset viestivätkin tarpeesta lisätä tiedottamista eri rahoitusmuodoista. Toisaalta jo olemassa olevien rahoitusvälineiden ajantasaistamisella voitaisiin vastata moneen toiveeseen.

Uusina avauksina esitettiin yrittäjille suunnattua pienrahoitusta, erilaisia kokeiluseteleitä ja palkintoja sekä hankkeiden väliaikaislainoitusta. Myös joukkorahoituksen hyödyntäminen mainittiin. Yrittäjille toivottiin omia, vuosittain kohdennettuja teema-hakuja (esim. 500 euron tuki tiettyyn toimenpiteeseen, kuten työssäjaksaminen, henkilöstön hyvinvointia). Liiketoiminnan kehittämiseen tarvittaisiin isompi innovaatio-seteli (vrt. Business Oulun 5000€). Myös kehitysavussa käytetyn mikrolainan kaltaista lainaa esimerkiksi osuuskunnille ja kevytyrittäjille toivottiin. Sivutoimisille yrittäjille ja aloittaville osuuskunnille ehdotettiin starttirahaa.

Kokeilurahaa (esim. Leader-seteli) toivottiin erilaisiin palveluiden kokeiluihin, kansainvälistymiseen, nuorten toiminnan aktivointiin ja hankevalmisteluun. Palkkiorahalla innostettaisiin jatkamaan kehittämistä. Esim. alueen nuoria yrittäjiä voisi palkita ”paras kierrätys-, ilmasto-, luontoteko” palkinnolla. Norsu voisi myös tarjota pieniä korollisia lainoja yhteisöille hankkeiden toteuttamiseen. Norsu voisi myös takautuvasti tukea yleishyödyllisiä hankkeita, jos hanke on ollut aluetta palveleva. Resurssien puitteissa Leader voisi ohjata myös muun rahoituksen hakemisessa.